

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **Y. H.**, zast. Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, ve věci ochrany proti nečinnosti správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2017, č. j. 5 A 177/2015 - 29,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2017, č. j. 5 A 177/2015 - 29, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) shora označený rozsudek, kterým Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozhodl ve výroku I., že žalovaný je povinen do 60 dnů od právní moci rozsudku vydat rozhodnutí v řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, které bylo se stěžovatelkou zahájeno oznámením o zahájení správního řízení ze dne 9. 10. 2014, č. j. OAM-2653-3/ZR-2014. Výrokem II. rozhodl, že žalovaný je povinen stěžovatelce zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 8 715 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího zástupce.

[2] Městský soud ve svém rozsudku uvedl, že řízení se stěžovatelkou ve věci zrušení trvalého pobytu bylo zahájeno oznámením o zahájení správního řízení ze dne 9. 10. 2014. Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců vydala opatření k odstranění nečinnosti

ze dne 26. 8. 2015, č. j. MV-115623-2/SO-2015, uložila žalovanému ve věci rozhodnout do 29. 9. 2015. Žalovaný však rozhodnutí v této lhůtě nevydal. Většinu úkonů ve věci učinil až po 29. 9. 2015. Městský soud neshledal, že by nedodržení lhůty, v níž nadřízený orgán uložil žalovanému rozhodnout, bylo vyvoláno procesním chováním stěžovatelky. Žalovaný byl dle jeho názoru nečinný. Městský soud žalovanému určil lhůtu 60 dnů od právní moci rozsudku k tomu, aby žalovaný vydal požadované správní rozhodnutí, jelikož se soudu tato lhůta jevila s ohledem na dosavadní délku správního řízení jako přiměřená.

[3] Co se týče nákladů řízení, městský soud uvedl, že stěžovatelka má právo na náhradu nákladů řízení za tři úkony právní služby, a to za přípravu a převzetí zastoupení, podání žaloby a účast na jednání před soudem. K přípravě a převzetí zastoupení však poznamenal, že stěžovatelka byla v řízení před soudem zastoupena advokátem, který ji zastupoval již ve správním řízení. Advokát tak byl s případem seznámen ještě před převzetím zastupování před soudem. K podané žalobě uvedl, že šlo o standardní žalobu, kterou daný advokát podává i v jiných věcech cizinců. Její zpracování nevyžadovalo výraznou odbornost právní služby, jelikož se jednalo o věc skutkově i právně jednoduchou. Stejný, tedy nízký stupeň obtížnosti, dle městského soudu vykazoval i úkon právní služby spočívající v účasti u jednání před soudem. V těchto skutečnostech městský soud shledal důvod zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 60 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), pro který u všech tří úkonů snížil náhradu nákladů řízení o 50 %.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Kasační stížností stěžovatelka napadla oba výroky rozsudku městského soudu. Ve vztahu k výroku I. považuje určenou šedesátidenní lhůtu k vydání rozhodnutí za nepřiměřeně dlouhou. Uvedla, že její žaloba na ochranu proti nečinnosti byla důvodná jak v době jejího podání, tak v době vydání rozsudku městského soudu. V jejím případě bylo správní řízení zahájeno dne 9. 10. 2014. Svou žalobu na ochranu proti nečinnosti podala dne 14. 10. 2015, tj. více než rok po zahájení správního řízení. Dle obecné úpravy v § 71 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), která na dané správní řízení dopadá, je lhůta pro vydání rozhodnutí 30 dnů, která se ve zvlášť složitých případech prodlužuje o dalších 30 dnů.

[5] Stěžovatelka si netroufá městskému soudu diktovat to, kdy měl její žalobu projednat. Vyjádřila však přesvědčení, že se tak mělo stát přednostně. Ústní jednání však soud nařídil až více než rok po jejím podání. Tehdy byla již nečinnost žalovaného zcela evidentní. Za dané situace považuje stěžovatelka určenou 60denní lhůtu k vydání rozhodnutí za nepřiměřeně dlouhou. Jde o nejdelší možnou lhůtu pro vydání rozhodnutí dle správního řádu a soud neměl určit takto dlouhou lhůtu pro vydání rozhodnutí ve správním řízení, které trvalo již více než 2 roky.

[6] Ve vztahu k výroku o nákladech řízení stěžovatelka souhlasí s tím, že ve věci její zástupce poskytl 3 úkony právní služby. Snížit náhradu nákladů řízení na základě § 60 odst. 7 s. ř. s. z důvodů zvláštního zřetele hodných je možné jen ve výjimečných případech. Důvodem pro takový postup nemůže být skutečnost, že šlo o standardní žalobu, kterou stěžovatelčin advokát podává i ve věcech jiných cizinců. Stěžovatelčin zástupce uvedl, že v případě městského soudu je zásadně, tedy nikoli výjimečně, náhrada nákladů řízení snižována na 50 %, či dokonce na 33 %. Městský soud tak svou rozhodovací

pokračování

činností popírá výjimečnost institutu krácení nákladů řízení z důvodů hodných zvláštního zřetele.

[7] Za důvody hodné zvláštního zřetele nelze dle stěžovatelky považovat zastoupení advokátem již ve správním řízení a dále to, že zástupce stěžovatelky podává obdobné žaloby pravidelně a nevyžaduje odbornost přípravy, neboť jde o věc jednoduchou. Snížení náhrady nákladů řízení je institut, který by měl být využíván pouze sporadicky. Mělo by se při jeho užití též přihlížet k poměrům na straně žalovaného a pohnutkám k podání žaloby. Stěžovatelka v dané souvislosti poukázala na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 2014, sp. zn. 23 Cdo 2389/2013, dle něhož je při zkoumání, zda jsou tu dány důvody hodné zvláštního zřetele, nutno přihlížet k majetkovým, osobním, sociálním a dalším poměrům účastníků.

[8] Městský soud dle stěžovatelky pochybil, když nezkoumal, jaké jsou její majetkové, osobní, sociální a další poměry a jaký je možný dopad nepřiznání nákladů v plné výši. Stěžovatelka nemohla ani v předsoudním řízení předcházet vzniku těchto nákladů, jelikož k podání žaloby přistoupila jako k nejzazšímu kroku a navíc tak učinila krátce před uplynutím lhůty k podání žaloby, kterou podala, aby nebyla připravena o možnost se proti nečinnosti žalovaného soudně bránit.

[9] Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

[10] Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou, neboť v průběhu řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu šetřil, zda stěžovatelka splňuje podmínky pro vydání tohoto povolení. Uvedl též, že dne 18. 1. 2017 (tj. v den vydání napadeného rozsudku) vydal rozhodnutí, jímž předmětné správní řízení zastavil. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

IV. Replika

[11] Ke své replice stěžovatelka doložila 8 rozhodnutí městského soudu vydaných v řízení, kde žalobce zastupoval Mgr. Václavek. V těchto rozhodnutích městský soud náhradu nákladů řízení krátil z důvodů zvláštního zřetele hodných. Na základě těchto rozhodnutí stěžovatelka dokládá své tvrzení, že městský soud postup dle § 60 odst. 7 s. ř. s. nevyužívá pouze výjimečně, jak dané ustanovení vyžaduje.

V. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, stěžovatelka je v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátem. Důvody kasační stížnosti odpovídají důvodům podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[13] K přípustnosti kasační stížnosti lze v nynější věci poznamenat, že městský soud svým rozsudkem stěžovatelce, která před městským soudem podala nečinnostní žalobu, vyhověl, jelikož rozhodl, že žalovaný je povinen vydat požadované rozhodnutí. Stěžovatelka v kasační stížnosti napadla délku lhůty, kterou městský soud stanovil žalovanému k vydání rozhodnutí. Určenou lhůtu 60 dnů od právní moci rozsudku městského soudu považuje za nepřiměřeně dlouhou a z tohoto důvodu požaduje zrušit výrok I. městského soudu, kterým byla žalovanému uložena povinnost vydat rozhodnutí. Vedle zmíněného výroku I. napadeného rozsudku stěžovatelka brojí i proti výroku II. daného rozsudku, kterým městský soud rozhodl o nákladech řízení (náhradu nákladu řízení snížil z důvodů zvláštního zřetele hodných, s čímž stěžovatelka nesouhlasí). Nejvyšší správní soud konstatuje, že za popsané situace kasační stížnost nesměřuje jen proti výroku o náhradě nákladů řízení, a proto není nepřípustná dle § 104 odst. 2 s. ř. s.

[14] Zákodárce nestanovil, že kasační stížnost je nepřípustná, směřuje-li proti určené lhůtě ke splnění povinnosti. Aby byla přípustnost kasační stížnosti omezena v daném směru, muselo by to být výslovně stanoveno. Takto je například výslovně vyloučena přípustnost žaloby na obnovu řízení a pro zmatečnost směřující jen proti výrokům rozhodnutí o nákladech řízení, o lhůtě k plnění a o předběžné vykonatelnosti [viz § 230 odst. 1 písm. b) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů].

[15] Kasační stížnost je přípustná a Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, zároveň zkoumal, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud vyhlásil dne 18. 1. 2017 svůj rozsudek, kterým žalovanému uložil vydat správní rozhodnutí. Ve správním spise, který v řízení o kasační stížnosti žalovaný předložil, je založen záznam o usnesení ze dne 18. 1. 2017, č. j. OAM-2653-60/ZR-2014, jímž bylo správní řízení se stěžovatelkou zastaveno. Rozsudek městského soudu tak byl vyhlášen v ten samý den (18. 1. 2017), kdy bylo vydáno rozhodnutí žalovaného.

[17] Dle § 81 odst. 1 s. ř. s. soud rozhoduje v řízení na ochranu proti nečinnosti správního orgánu na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud v řízení dbal o to, aby jeho rozhodnutí vycházelo z řádně zjištěného skutkového stavu. Ve věci nařídil jednání, před konáním ústního jednání (dne 5. 1. 2017) žalovaného vyzval, aby doplnil správní spis a doložil všechny své úkony, které v průběhu řízení před soudem ve správním řízení učinil. Žalovaný soudu zaslal doplnění správního spisu a v doprovodném vyjádření se ani v náznaku nezmněl o tom, že v dohledné době hodlá vydat rozhodnutí, jímž se správní řízení končí. Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud rozhodoval na základě správního spisu, který byl doplněn krátce před konáním ústního jednání a v němž nebylo založeno rozhodnutí, jímž se správní řízení končí. Současně žalovaný, který byl o termínu jednání zpraven, do vyhlášení rozsudku městský soud neinformoval o tom, že by vydal správní rozhodnutí. Za této situace Nejvyšší správní soud vychází z toho, že k vydání správního rozhodnutí došlo až po vyhlášení rozsudku městského soudu, který je z tohoto důvodu nemohl zohlednit.

pokračování

IV. a) Soudem určená lhůta k vydání rozhodnutí

[18] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil námitku napadající přiměřenost městským soudem stanovené lhůty k vydání správního rozhodnutí.

[19] Na případ, kdy je nečinnostní žaloba důvodná, dopadá § 81 odst. 2 s. ř. s., dle něhož platí: *„Je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon.“*

[20] Lhůta, kterou určuje zvláštní zákon, byla v daném případě lhůta 60 dnů dle § 71 odst. 3 písm. a) správního řádu. Jelikož žalovaný ve věci vyslychal svědky a nařizoval ústní jednání, dle § 71 odst. 3 správního řádu se proto lhůta, ve které byl nejpozději povinen vydat rozhodnutí, prodloužila z původních 30 dnů na 60 dnů. Městský soud v napadeném rozsudku žalovanému určil, aby rozhodnutí vydal ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozsudku.

[21] Nejvyšší správní soud konstatuje, že při určení délky lhůty, kterou soud v případě důvodnosti nečinnostní žaloby určí žalovanému správnímu orgánu k vydání rozhodnutí, má soud jistou míru soudního uvážení. V § 81 odst. 2 s. ř. s. je stanovena největší délka této lhůty (lhůta nesmí být delší než ta, kterou určuje zvláštní zákon) a požadavek na to, aby šlo o lhůtu přiměřenou.

[22] V nynější věci městský soud určil lhůtu, která odpovídá samotné horní hranici délky lhůty, jež zákon dovoluje soudu určit. Kasační námitka zpochybňuje přiměřenost takto určené lhůty. Stěžovatelka tvrdí, že žalovanému měla být určena lhůta kratší. Nejvyšší správní soud konstatuje, že přiměřenost určené lhůty k vydání rozhodnutí je nutno poměřovat s okolnostmi posuzovaného případu. Správní soud nečinnostní žalobě vyhovuje tehdy, je-li zde nezákonný stav v podobě nečinnosti správního orgánu. Určená lhůta k vydání rozhodnutí by měla reflektovat zájem na co nejrychlejším reálně možném odstranění této nečinnosti. V zásadě lze konstatovat, že soud by měl v rámci zákonem stanoveného maximálního rozpětí určit lhůtu co nejkratší, která ale ještě poskytuje prostor potřebný jednak pro urychlené vykonání těch úkonů, které je ve správním řízení nezbytné učinit před vydáním rozhodnutí, jednak pro vydání samotného rozhodnutí.

[23] Co se týče úkonů, které bude ve správním řízení nezbytné učinit před vydáním rozhodnutí, lze uvést, že konkrétní identifikace těchto úkonů společně s odůvodněním jejich nezbytnosti je záležitostí žalovaného správního orgánu. Prostřednictvím vyjádření v řízení o žalobě, případně u ústního jednání, má žalovaný správní orgán možnost předejít své úvahy v daném směru. Není úkolem správního soudu, aby za správní orgán dovozoval, jaké procesní úkony ještě žalovaný považuje za nezbytné v řízení učinit a z jakého důvodu by mělo jít o nezbytné úkony. Jedinou výjimkou je situace, kdy by nezbytnost provedení takového úkonu vyplývala přímo ze zákona. Okruh úkonů, jejichž nezbytnost bez dalšího vyplývá přímo ze zákona, je však velmi úzký a půjde např. o poskytnutí možnosti účastníkům vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu.

[24] Týden před vyhlášením napadeného rozsudku žalovaný zaslal městskému soudu tu část správního spisu, která byla vytvořena v průběhu řízení před soudem od předložení předešlé části spisu. Současně žalovaný městskému soudu sdělil, že dosud rozhodnutí nevydal a stále „*provádí nezbytné úkony potřebné pro vydání rozhodnutí*“. Jde o naprosto nekonkrétní vyjádření. Při určení lhůty k vydání rozhodnutí proto bylo třeba zohlednit jen ty úkony, jejichž provedení před vydáním rozhodnutí plyne přímo ze zákona. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka se seznámila s podklady pro vydání rozhodnutí dne 13. 5. 2016, k nimž zaslala vyjádření ze dne 23. 5. 2016, nevidí Nejvyšší správní soud žádný procesní úkon nezbytný před vydáním rozhodnutí, k němuž by se mělo při určení délky lhůty k vydání rozhodnutí přihlížet.

[25] Jak Nejvyšší správní soud výše uvedl, při určení délky lhůty k vydání rozhodnutí je vhodné přihlídnout vedle procesních úkonů, které je nezbytné učinit, též k tomu, aby lhůta skýtala prostor pro vydání rozhodnutí správním orgánem. Co se týče časového prostoru pro vydání samotného rozhodnutí, vystupuje mezi okolnostmi případu zohledňovanými v rámci přiměřenosti lhůty především složitost věci řešené správním orgánem. Složitost věci (z hlediska vydání samotného rozhodnutí) je určena celou řadou faktorů. Mezi ně patří např. množství podkladů rozhodnutí, množství otázek, které musí správní orgán hodnotit, množství námitek, s nimiž se musí správní orgán vypořádat, jednoznačnost či naopak nejednoznačnost právní úpravy, nutnost zohledňovat právo Evropské unie apod. V rámci zohledňování složitosti věci obecně platí, že čím je věc jednodušší, tím kratší lhůtu je namístě správnímu orgánu k vydání rozhodnutí uložit.

[26] Nejvyšší správní soud zhodnotil, že složitost posuzované věci z hlediska vydání samotného rozhodnutí byla nízká. Se stěžovatelkou bylo vedeno řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu dle § 871 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném v rozhodné době, na jehož základě je možno zrušit povolení k trvalému pobytu, jestliže se držitel tohoto povolení „*dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství*“.

[27] Žalovaný před zahájením řízení měl poznatek, že existuje podezření, že stěžovatelka účelově uzavřela manželství s českým státním příslušníkem. Toto podezření se v průběhu řízení snažil ověřit. Ve správním spise je založen návrh na rozvod manželství stěžovatelky a uvedeného českého státního příslušníka ze dne 7. 9. 2009 a na něj navazující rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 24. 11. 2009, č. j. 22 C 295/2009 - 14, jímž bylo manželství rozvedeno. Je zde dále založen záznam ze dne 4. 12. 2015 z pobytové kontroly týkající se místa pobytu stěžovatelčina bývalého manžela a protokoly o výsledku obsahující informaci o tom, že stěžovatelka i její bývalý manžel odmítli vypovídat. Správní spis obsahuje dále úřední záznam ze dne 9. 12. 2015 o pobytové kontrole, dle něhož rodiče stěžovatelčina bývalého českého manžela netušili, že jejich syn byl někdy ženatý. Ve správním řízení rovněž o vztahu stěžovatelky a jejího bývalého manžela vypovídal pan X. W. a dále jako svědek vypovídal majitel domu, v němž stěžovatelčin bývalý manžel bydlel.

[28] Ve správním řízení bylo úkolem žalovaného posoudit omezený okruh podkladů (viz bod [27] shora) s ohledem na jejich procesní použitelnost a vypovídací hodnotu k předmětu správního řízení. Jelikož rozsah podkladů není nikterak rozsáhlý a žalovaný

pokračování

v řízení řešil toliko jednu stěžejní právní otázku, vychází Nejvyšší správní soud z toho, že složitost posuzované věci z hlediska vydání samotného správního rozhodnutí byla nízká.

[29] Nejvyšší správní soud tak může shrnout, že v dané věci nefiguroval žádný procesní úkon nezbytný před vydáním správního rozhodnutí, k němuž by se mělo při určení délky lhůty k vydání rozhodnutí přihlížet, a věc dosahovala z hlediska vydání rozhodnutí pouze nízké složitosti. Okolnosti řešené věci proto neumožňují za přiměřenou lhůtu k vydání rozhodnutí ve smyslu § 81 odst. 2 s. ř. s. považovat lhůtu 60 dnů, která navíc byla na samé horní hranici zákonného rozpětí. S takto dlouhou lhůtou pro vydání rozhodnutí správní řád v § 71 odst. 3 písm. a) obecně počítá pro provedení celého správního řízení až do vydání rozhodnutí ve věcech, kdy jde mj. o složitý případ. Žalovanému však byla 60denní lhůta určena k samotnému vydání jednoduchého rozhodnutí.

[30] Nejvyšší správní soud již výše uvedl, že při stanovení délky lhůty k vydání rozhodnutí dle § 81 odst. 2 s. ř. s. má soud jistou míru soudního uvážení. Z tohoto důvodu je na straně Nejvyššího správního soudu namístě přikročit ke kasačnímu zásahu jen v těch případech, kdy soudem určená lhůta nemůže z hlediska přiměřenosti vůbec obstát v porovnání s okolnostmi případu. Příklad právě takového pochybení Nejvyšší správní soud shledal v napadeném rozsudku.

IV. b) Přezkum výroku o nákladech řízení

[31] Nejvyšší správní soud přisvědčil stěžovateli v tom, že v řízení před městským soudem nebyly podmínky pro snížení náhrady nákladů dle § 60 odst. 7 s. ř. s., tj. z důvodů zvláštního zřetele hodných.

[32] Městský soud snížil o polovinu náhradu nákladů řízení, kterou má žalovaný stěžovatelce uhradit. Náhradu nákladů řízení krátil s odůvodněním, že stěžovatelka byla v řízení před soudem zastoupena advokátem, který ji zastupoval již ve správním řízení, a že šlo o standardní žalobu, kterou daný advokát podává i v jiných věcech cizinců. Dle napadeného rozsudku zpracování žaloby nevyžadovalo výraznou odbornost právní služby, jelikož se jednalo o věc skutkově i právně jednoduchou. Stejný, tedy nízký stupeň obtížnosti, dle městského soudu vykazoval i úkon právní služby spočívající v účasti u jednání před soudem.

[33] Nejvyšší správní soud při hodnocení, zda byly v řízení před městským soudem podmínky pro aplikaci § 60 odst. 7 s. ř. s., zohlednil základní smysl náhrady nákladů řízení pro úspěšného účastníka ze strany účastníka, který ve věci úspěch neměl. Dle § 59 odst. 1 s. ř. s. každý z účastníků řízení platí náklady, které vzniknou jemu nebo jeho zástupci (částečnou výjimkou je situace, kdy navrhovateli byl ustanoven zástupce z řad advokátů dle § 35 odst. 8 s. ř. s., v takovém případě hotové výdaje zástupce a jeho odměnu za zastupování hradí stát). Nejde-li o navrhovatele, kterému byl dle § 35 odst. 8 s. ř. s. ustanoven zástupce, nese po dobu řízení náklady svého zastoupení účastník, který je zastoupen. Měl-li takový účastník ve věci plný úspěch, náleží mu dle obecného pravidla v § 60 odst. 1 s. ř. s. náhrada nákladů, které důvodně vynaložil na obranu svého práva proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Náhrada nákladů řízení tak představuje institut, jehož smyslem je zamezit tomu, aby účastník, který byl ve věci plně úspěšný, musel v konečném důsledku nést důvodně vynaložené náklady na obranu svého práva. Jde tak

o institut, který má chránit účastníka. Přiznané právo na náhradu nákladů řízení představuje nárok samotného účastníka, nikoli jeho zástupce. Na tom nic nemění ani § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 s. ř. s., dle nichž zastupoval-li advokát účastníka, jemuž byla přisouzena náhrada nákladů řízení, je ten, jemuž byla uložena náhrada těchto nákladů, povinen zaplatit ji advokátu. Advokát v takovém případě představuje pouze platební místo, nikoli oprávněný subjekt (srov. Drápal, L., Bureš, J. a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009 s. 1002).

[34] V podmínkách posuzované věci Nejvyšší správní soud nepovažuje za adekvátní, aby stěžovatelce byla krácena výše náhrady nákladů řízení, které by jí jinak náležely dle § 60 odst. 1 s. ř. s., v podstatě toliko z důvodu, že se pro řízení před městským soudem nechala zastoupit advokátem, který ji zastupoval již ve správním řízení a který má s podobnými žalobami zkušenost a pro něhož zastupování stěžovatelky nepředstavovalo složitou činnost.

[35] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka je cizinka, s níž bylo vedeno řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu. Již s ohledem na to, že stěžovatelka je cizinka, u níž nelze předpokládat podrobnou znalost procesních předpisů upravujících soudní řízení, je pochopitelné, že se v řízení před městským soudem nechala zastoupit advokátem. Lze sice souhlasit s tím, že sepsal žaloby, která byla v nynější podána městskému soudu, a účast při ústním jednání před městským soudem pro jejího advokáta zřejmě nepředstavovaly s ohledem na okolnosti případu náročné úkony. To však Nejvyšší správní soud nepovažuje za podstatné pro hodnocení, zda před městským soudem byly podmínky pro krácení náhrady nákladů na základě § 60 odst. 7 s. ř. s. Za podstatné naopak považuje to, že sepsal žaloby a účast na jednání před soudem pro samotnou stěžovatelku byly úkony, u nichž se z pochopitelných důvodů nechala zastoupit a k nimž se pak vázaly náklady spojené se zastoupením. Samotná stěžovatelka přitom ani v náznaku nezavdala příčinu pro vedení soudního sporu před městským soudem, příčina vedení soudního sporu spočívala v postupu žalovaného. Nejvyšší správní soud za této situace nespatřuje důvody zvláštního zřetele hodné ke krácení náhrady na základě § 60 odst. 7 s. ř. s. u těch nákladů řízení, na které by na základě aplikace § 60 odst. 1 s. ř. s. měla nárok.

VI. Závěr a náklady řízení

[36] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, proto dle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. O věci přitom rozhodl bez jednání, jelikož § 109 odst. 2 s. ř. s. takový postup předpokládá.

[37] Ke zrušení napadeného rozsudku i v jeho výroku I., jímž byla žalovanému určena lhůta k vydání rozhodnutí, bylo nutno přistoupit, i když je zřejmé, že v novém rozhodnutí již s ohledem na změnu skutkového stavu (vydání správního rozhodnutí, k němuž sice došlo po vydání napadeného rozhodnutí, viz bod [17] shora, ale které bude tvořit součást skutkového stavu v době vydání nového rozhodnutí městského soudu) nebudou dány podmínky pro vyhovění nečinnostní žalobě. Jiné než kasační rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nebylo možno vydat s ohledem na zjištěnou nezákonnost a nutnost respektovat kasační charakter řízení před Nejvyšším správním soudem (k tomu v podmínkách nečinnostní žaloby viz bod [35] usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího

pokračování

správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 7 Ans 10/2012 - 46, publ. pod č. 3013/2014 Sb. NSS).

[38] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3, věta první, s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. března 2017

JUDr. Radan Malík
předseda senátu